

§ 12 miljøgodkendelse

Tjerrildvej 26, 8550 Ryomgård

Juni 2017

§ 12 miljøgodkendelse af svineproduktion

i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20/12/2006.

Myndighed:	Syddjurs Kommune
Afdeling:	Natur og Miljø
Virksomhedens navn:	Tjerrildgård
Virksomhedens ejer:	Benny Brock Jensen
Virksomhedens adresse:	Tjerrildvej 26, 8550 Ryomgård
CVR nr.:	19436470
CHR nr.:	28099
Type af husdyrbrug:	IED-slagtesvinehold der tidligere er godkendt efter § 12, stk. 1, nr. 2. Denne godkendelse er meddelt efter § 12 stk. 3.
Matrikelnr.:	1b og 1e Tjerrildv By, Skarresø, samt 1bu Ryomgård Hgd., Marie Magdelene
Ansøger:	Ejer
Konsulent:	Amparo Gomez Cortina/LMO

21.6.2017

Journal nr.
17/8349

Kontaktperson
Trine W. Jensen

Lundbergsvej 2
8400 Ebeltoft

Telefon 87 53 54 10
Telefax 87 53 59 95

Natur.miljoe@syddjurs.dk
www.syddjurs.dk

Syddjurs Kommune
Natur og Miljø

.....
Trine Jensen
Biolog

.....
Mille Rasch
Biolog

Klagefrist udløber
den 20.8.2017

Søgsmålsfristen udløber
den 21.12.2017

INDHOLDSFORTEGNELSE

LÆSEVEJLEDNING	3
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
OVERSIGT OVER VILKÅR	6
SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE	10
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING	12
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	12
Husdyrhold og staldanlæg	13
Drift – herunder BAT	14
<i>BAT-konceptet</i>	
<i>Staldindretning</i>	
<i>Ammoniakemission og ammoniakreducerende teknologi</i>	
<i>Foder</i>	
<i>Opbevaring og behandling af husdyrgødning</i>	
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	
<i>Energi og vandforbrug</i>	
<i>Management</i>	
<i>Kommunens samlede BAT-vurdering</i>	
Gener fra anlæg	29
<i>Lugt</i>	
<i>Støv, støj, fluer og skadedyr</i>	
<i>Lys</i>	
<i>Transport</i>	
Forurening fra anlæg	33
<i>Ammoniak og natur</i>	
Påvirkning fra driften af arealerne	38
Alternative løsninger og 0-alternativet	39
Husdyrbrugets ophør	40
SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	41
OFFENTLIGGØRELSE	41
KLAGEVEJLEDNING	42
LOVGRUNDLAG	44
BILAG	45ff

Bilagsoversigt

Bilag 1: Parter og andre høringsberettigede

Bilag 2: Situationsplan over ejendommen

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder

LÆSEVEJLEDNING

Miljøgodkendelsen indledes med et *Ikke-teknisk resumé*, der er en opsummering af de væsentligste vurderinger vedrørende produktionens miljøpåvirkninger. Herefter følger en oversigt over de vilkår der er stillet til den ansøgte bedrift. Overholdelse af kommunens vilkår er en forudsætning for, at den ønskede produktion kan gennemføres i henhold miljøgodkendelsen. I afsnittet *Syddjurs Kommunes afgørelse*, beskrives ansøgningen om miljøgodkendelsen kort og sagsbehandlingen af denne. Herefter er der en *Miljøteknisk redegørelse og vurdering*, hvori miljøredøgørelsen er ansøgers beskrivelse af produktion og drift, som for hvert afsnit følges af Syddjurs Kommunes vurdering heraf og af de vilkår kommunen stiller til pågældende del af bedriften. Afslutningsvis beskrives *Syddjurs Kommunes samlede vurdering* samt *Offentliggørelse*. Bagerst forefindes en *Klagevejledning* samt en oversigt over det *Lovgrundlag* der ligger til grund for afgørelsen.

IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Ansøgning om miljøgodkendelse

Tjerrildgaard har den 1.3.2017 fremsendt en ansøgning om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på ejendommen Tjerrildvej 26, 8550 Ryomgård.

På ejendommen foreligger en tidligere meddelt miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12 fra 2009, der skulle have været revurderet i 2017. Den nærværende miljøgodkendelse erstatter revurderingen af miljøgodkendelsen fra 2009, og omfatter tillige en udvidelse af produktionen. Produktionen udvides fra 8210 slagtesvin (30-106 kg) svarende til 210,05 DE efter nuværende husdyrgødningsbekendtgørelse til 12.000 slagtesvin (32-112 kg) svarende til 334,31 DE. Ændringen er således på 124,26 DE. Der sker ikke bygningsmæssige ændringer i staldene i forbindelse med udvidelsen.

Da størrelsen af det ansøgte husdyrhold allerede er miljøgodkendt og overstiger 210 DE til slagtesvin, er dyreholdet forpligtet af reglerne om godkendelse efter § 12 stk 3. i husdyrgodkendelsesloven.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Virksomheden er beliggende i det åbne land vest for Ryomgård. Ejendommen er registreret som en ejendom med landbrugspligt. Udvidelsen sker i de eksisterende stalde, og der sker ingen bygningsmæssige ændringer heri.

Staldindretning og drift

Staldene er indrettet med delvis spaltegulv (50-75% fast gulv). Der skal anvendes fasefodring samt fytasetilsætning til foderet for at sikre en optimal foderudnyttelse og dermed en minimering af mængden af overskydende næringsstoffer. Der er fodertilpasninger i form af reduceret fosfortildeling til foderet.

BAT (bedste tilgængelige teknik)

Kommunen har udarbejdet et BAT-niveau for den pågældende ansøgning, som ejendommen overholder. Der er implementeret tiltag bl.a. i form af foderoptimeringer. Endvidere har ejendommen en høj grad af management. Der er sat vilkår til BAT-niveau og virkemidler.

Gødningshåndtering

Gylle fra produktionen opbevares i ejendommens to beholdere, og udbringes efter gældende regler. Opbevaringskapaciteten er 12 måneder.

Forurening og gener fra anlæg

Ammoniak

Fordampningen af ammoniak fra stalde og gyllebeholdere er beregnet til årligt at være 3563,28 kg kvælstof, hvilket er 1327,73 kg mere end i nudriften. Det generelle ammoniakkrav overholdes, og ammoniakemissionen ligger 492,76 kg under BAT-niveauet.

Syddjurs Kommune har vurderet, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på naturområder eller arter omfattet af husdyrlovens § 23 stk. 2, og at der ikke er særlige forhold, som nødvendiggør en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer, som findes for natur.

Lugt

De beregnede lugtgener fra det samlede anlæg ligger under de grænser, der er fastsat for lugtpåvirkning af henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. Det betyder, at anlægget på ejendommen kan drives uden, at den daglige drift giver anledning til væsentlig lugtgener for omgivelserne.

Transport

Antallet af transporter stiger, primært som følge af ekstra gylleudbringning. Ejendommens udbringningsarealer ligger primært omkring ejendommen, og på baggrund af ansøgers beskrivelse af transport og de stillede vilkår, vil størstedelen af transporterne ske indenfor normal arbejdstid og dermed ikke medføre væsentlige gener.

Godkendelse - samlet vurdering

Syddjurs Kommune vurderer, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

OVERSIGT OVER VILKÅR

Generelle vilkår:

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på virksomheden Tjerrildgaard, Tjerrildvej 26, 8550 Ryomgård med CVR nr. 19436470. Til virksomheden er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 28099.
2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 93493 version 2 genereret den 19.5.2017, og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
3. Et eksemplar af denne afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Udnyttelsesfristen på det ansøgte projekt er 2 år.

Vilkår vedr. beliggenhed og planmæssige forhold:

5. Der må opstilles en silo som beskrevet, ved siden af de tre eksisterende. Placeringen fremgår af bilag 2.

Vilkår til husdyrhold og staldanlæg:

6. Svinebruget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt 12.000 slagtesvin (32-112 kg) svarende til i alt 334,31 DE beregnet efter nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse.
7. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med vægtintervaller og stipladser som angivet i tabel 1.
8. Følgende produktionsparametre skal kunne dokumenteres, f.eks. via gødningsregnskabet eller en effektivitetskontrol (e-kontrol):
 - Antal producerede slagtesvin
 - Gennemsnitlige indgangs- og afgangsvægte
 - Foderforbrug pr. kg. tilvækst
 - Gennemsnitligt indhold af fosfor pr FE i de anvendte blandinger

Vilkår vedr. ammoniakemission fra anlæg:

9. Staldafsnit skal rengøres efter hvert hold, og der skal til stadighed være en god staldhygiejne. Stierne skal kontrolleres og renholdes, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne.

Vilkår til fodring:

10. Der skal fasefodres.
11. Alt foder skal tilsættes fytase (ikke nødvendig ved hjemmeblandet foder).
12. Den totale mængde P ab dyr pr. år (beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin) må være højst 7454 kg P (beregningsgrundlag i tekst). De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men samlet skal korrektionsligningen overholdes. Fosforkravet gælder for samtlige slagtesvin i det pågældende staldsystem på hele ejendommen.
13. P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år 1 til 15. februar år

3. Dokumentation kan f.eks. være gødningsregnskab, effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller lignende.
14. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
15. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår til opbevaring og behandling af husdyrgødning:

16. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
17. Håndtering af gylle, herunder gyllepumpning, skal foregå under opsyn.
18. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsel.

Vilkår til udbringning af husdyrgødning:

19. Dokumentation i form af kvitteringer, gødningsplaner, m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
20. Gødning skal i videst muligt omfang udbringes i dagtimerne, og udbringning i weekender og på helligdage skal så vidt muligt undgås.

Vilkår til energi- og vandforbrug, herunder ventilation:

21. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, herunder korntørringsanlæg og overbrusningsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt. Anlæggene skal efterses minimum en gang om året. Kontrol og vedligehold noteres i driftjournal.
22. Temperatur- og luftfugtighedsfølere skal, for opretholdelse af korrekt staldtemperatur og luftfugtighed, kontrolleres minimum hver anden måned eller i forbindelse med vask af stalden. Der skal føres driftsjournal for udført vedligehold, eftersyn, rengøring og kontrol af temperatur- og luftfugtighedsmålere.
23. Der skal føres halvårlig kontrol med el-forbrug. Noteres i driftjournal.
24. Der skal føres halvårlig kontrol med vandforbrug. Noteres i driftjournal.
25. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.
26. Der skal være asfalt eller beton som underlag til ejendommens dieseltanke, som endvidere ikke må placeres i nærheden af afløb, eller med fare for udløb på bar jord, til kloak, overfladevand eller grundvand.

Vilkår vedrørende management:

27. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der skal således altid være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild.
28. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares

utilgængeligt for uvedkommende. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

29. Tankning af diesel skal foregå under opsyn

30. Overførsel af gylle skal ske under opsyn.

Vilkår vedr. driftsforstyrrelser og uheld

31. Beredskabet skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden. Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe uheld.

32. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal foreligge, inden miljøgodkendelsen tages i brug. En kopi indsendes til Syddjurs Kommune.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- d. En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner.

33. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang årligt. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Beredskabsplanens indhold og opbevaringssted skal være kendt af virksomhedens ansatte og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

34. Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø skal fremgå af driftsjournalen med tidspunkt mm for eventuelle hændelser.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

35. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, støj, transport eller lignende

36. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mm).

37. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.

38. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugtgener, som af Syddjurs Kommune vurderes til at være væsentlige, uden for ejendommens areal.
39. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
40. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Tidsrum		Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	½ time

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Tilsynsmyndigheden kan kræve dokumentation for, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkåret herover ikke kan overholdes. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Vilkår vedr. transport:

41. Transport med husdyrgødning skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Vilkår i forbindelse med husdyrbrugets ophør

42. Ved ophør af driften skal virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. Der skal som minimum udføres følgende:
- Stalde, gyllebeholdere, fortanke, rørsystemer, gyllekanaler/kummer mv. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Gylletankene skal fjernes, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

SYDDJURS KOMMUNES AFGØRELSE

Afgørelse

På grundlag af det foreliggende materiale meddeler Syddjurs Kommune miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på virksomheden Tjerrildgaard, beliggende Tjerrildvej 26, 8550 Ryomgård. Godkendelsen meddeles i henhold til § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20. 12. 2006 med senere ændringer) – herefter kaldet husdyrgodkendelsesloven.

Godkendelsen er samtidig en accept efter § 36 – om ændring og udvidelse af dyrehold og anlæg for eksisterende husdyrbrug - i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., nr. 1324 af 15. 11. 2016 - herefter kaldet husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Omfang

Miljøgodkendelsen for Tjerrildgaard omfatter husdyrbrugets anlæg og dyrehold, og samtlige arealer som drives under samme CVR-nummer: 19436470 jf. husdyrgodkendelseslovens § 26.

Ved et "husdyrbrug" forstås ifølge husdyrgodkendelsesloven § 3 en ejendom, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lign., gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner og tilhørende arealer." Ved begrebet "anlæg" forstås ifølge husdyrgodkendelsesloven § 3 "dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, samt husdyrbrugets gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg." Med "arealer" menes de til ejendommen hørende ejede og forpagtede markarealer.

Den tidligere meddelte miljøgodkendelser efter husdyrgodkendelsesloven bortfalder ved meddelelsen af denne godkendelse. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyrehold, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af kommunen.

Afgørelsen meddeles under forudsætning af, at de stillede vilkår overholdes.

Udnyttelsesfrist

Udnyttelsesfristen for miljøgodkendelsen er 2 år. Vilklarene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug.

Hvis dele af miljøgodkendelsen ikke er udnyttet ved udløbet af udnyttelsesfristen, bortfalder den ikke-udnyttede del af miljøgodkendelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb.

Kontinuitetsbrud

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, medmindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

Revurdering og retsbeskyttelse

Godkendelsen skal, jf. § 38 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 211 af 28. 2. 2017 – herefter kaldet husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages

op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen, det vil sige indtil den 21.6.2025. Syddjurs Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2 under følgende forudsætninger:

- hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- hvis der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Andre love

Miljøgodkendelsen omfatter ikke andre nødvendige tilladelser end de anførte, og er ikke en tilkendegivelse af, at andre love er overholdt, for eksempel byggeloven, dyreværnsloven eller landbrugsloven. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Virksomheden er endvidere omfattet af § 39 i husdyrgodkendelsesloven. I henhold til denne, kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig mere forurening, herunder affaldsfrembringelse, end forudsat ved meddelelse af denne miljøgodkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan tilsynsmyndigheden nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.

Generelle vilkår:

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på virksomheden Tjerrildgaard, Tjerrildvej 26, 8550 Ryomgård med CVR nr. 19436470. Til virksomheden er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 28099.
2. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet skema nummer 93493 version 2 genereret den 19.5.2017, og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.
3. Et eksemplar af denne afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Udnyttelsesfristen på det ansøgte projekt er 2 år.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

I denne miljøtekniske redegørelse har ansøger redegjort for, hvorledes driften på ejendommen varetages. Redegørelsen er fremsendt dels via it-ansøgningssystemet dels ved fremsendelse af supplerende oplysninger til kommunen. Redegørelserne kan eventuelt være lettere redigeret af kommunen. På baggrund af redegørelsen og eventuelle supplerende oplysninger har kommunen foretaget en vurdering af de beskrevne forhold, og stillet vilkår hertil. Vurderingen og vilkårene fremgår af de specifikke afsnit.

Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Beliggenhed og planmæssige forhold - ansøgers redegørelse

Ansøgningen vedrører en eksisterende svinebedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Selve staldanlægget er beliggende på fladt område. Området er præget af dyrkede marker med spredte småbiotoper. Udvidelsen skal ske i de eksisterende bygninger, og der skal derfor ikke bygges i forbindelse med udvidelsen. En oversigt over landbrugsbedriften fremgår af den medsendte situationsplan over ejendommen (bilag 2), der angiver placering af bygninger, læhegn og anlæg mv.

Staldanlægget er beliggende omkring 1,7 km sydvest for Ryomgård, ca. 3,5 km sydøst for Pindstrup og ca. 2,5 km nord for Thorsager. Ryomgård er nærmeste byzone. Den nærmeste nabobeboelse på en ejendom uden landbrugspligt er ca. 550 meter sydvest for staldanlægget (Tjerrildvej 21). Udvidelsen overholder de generelle afstandskrav, og der opføres ikke nybyggeri. Der opstilles en silo ved siden af de tre, der allerede er godkendt. Siloen er på 25 tons og med næsten sammen højde som de andre. Siloen er lavet af glasfiber og er den model, som i dag ligner de eksisterende siloer mest.

Området hvor bedriften er beliggende er udpeget som særligt værdifuldt landskabsområde, med geologisk bevaringsværdi og som et bevaringsværdigt landskab i kommuneplanen fra 2013.

Beliggenhed og planmæssige forhold - kommunens bemærkninger og vurdering

Kommunen skal vurdere projektet i forhold til husdyrgodkendelseslovens § 6 om forbudzoner for etablering, udvidelse og ændring af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 DE der medfører forøget forurening. Dette vedrører afstandskrav til byzone, sommerhusområder, områder lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. For nybyggeri vurderes afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 vedr. minimumsafstande til hhv. vandforsyning, vandløb, offentlig og privat fællesvej, beboelse og naboskel m.v., samt afstande til byzone, sommerhusområder og lokalplanlagte områder. Herudover vurderes (for nybyggeri) husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. samt husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier. Der opføres ikke nybyggeri, der er underlagt afstandskravene i husdyrgodkendelsesloven.

På ejendommen forefindes 3 fodersiloer med en kapacitet på 41 tons. Det søges om godkendelse til at opsætte en ekstra silo i tilknytning til de tre eksisterende. Den nye silo får en kapacitet på 25 tons og er omtrent samme højde som de eksisterende. Siloen opstilles ved den sydlige væg af den nordlige stald og i tæt tilknytning til de tre allerede godkendte siloer. Placeringen fremgår af Bilag 2.

Da siloen ligner de tre eksisterende, og ligner disse i højde og udformning og endvidere opstilles lige ved en bygning, vurderes det, at siloen ikke vil ændre på den landskabelige oplevelse af ejendommen.

Ejendommens lokalisering er i overensstemmelse med gældende afstandskrav og vurderes, såfremt de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj (se senere) overholdes, ikke at medføre uacceptable gener for omkringboende.

Vilkår vedr. beliggenhed og planmæssige forhold:

5. Der må opstilles en silo som beskrevet, ved siden af de tre eksisterende. Placeringen fremgår af bilag 2.

Husdyrhold og staldanlæg

Husdyrhold og staldanlæg - ansøgers redegørelse

På ejendommen foreligger en miljøgodkendelse fra 2009 fra Syddjurs Kommune til produktion af 8210 slagtesvin (30-106 kg) svarende til 210,05 DE efter nuværende husdyrgødningsbekendtgørelse. Denne produktion udvides med nærværende miljøgodkendelse til 12.000 slagtesvin (32-112 kg) svarende til 334,31 DE. Ændringen er således på 124,26 DE. Det sker ikke bygningsmæssige ændringer i staldene i forbindelse med udvidelsen. Tabel 1 viser ansøgers redegørelse for husdyrholdets sammensætning og fordeling i ejendommens tre stalde før og efter udvidelsen:

Tabel 1.

Stald	Dyretype		Antal dyr	Antal stipladser	Vægt	DE
Nord	Slagtesvin	nudrift	4400	1150	30-106 kg	112,57
	Delvist spaltegulv 50-75% fast	ansøgt	5000	1190	32-112 kg	139,30
Syd	Slagtesvin	nudrift	3810	1500	30-106 kg	97,48
	Delvist spaltegulv 50-75% fast	ansøgt	7000	1665	32-112 kg	195,02

Stalden mod nord er godkendt til 4400 dyr produceret på 1150 stipladser. Det giver 3,8 hold/år. Stalden mod syd er godkendt til 3810 dyr produceret på 1500 stipladser, Det giver kun 2,5 hold/år.

Med det ansøgte projekt er produktionen tilpasset til 4,2 hold/år i begge stalde, da effektiviteten er blevet bedre på gården. Det giver 5000 dyr på 1190 stipladser i stalden mod nord, og 7000 dyr på 1665 stipladser i stalden mod syd.

Husdyrhold og staldanlæg - kommunens bemærkninger og vurdering

Der ønskes produceret 3790 flere slagtesvin i de samme stalde, hvilket lader sig gøre, grundet de beskrevne pladsforhold, og den øgede effektivitet. Det er størrelsen og sammensætningen af et husdyrhold der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at den angivne årsproduktion og sammensætning af dyrehold overholdes.

Vilkår til husdyrhold og staldanlæg:

6. Svinebruget tillades drevet med en årlig produktion på maksimalt 12.000 slagtesvin (32-112 kg) svarende til i alt 334,31 DE beregnet efter nugældende husdyrgødningsbekendtgørelse.
7. Dyreholdet på ejendommen skal placeres i stalde og med vægtintervaller og stipladser som angivet i tabel 1.
8. Følgende produktionsparametre skal kunne dokumenteres, f.eks. via gødningsregnskabet eller en effektivitetskontrol (e-kontrol):
 - Antal producerede slagtesvin
 - Gennemsnitlige indgangs- og afgangsvægte
 - Foderforbrug pr. kg. tilvækst
 - Gennemsnitligt indhold af fosfor pr FE i de anvendte blandinger

Drift- herunder BAT

BAT-konceptet

Ved godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12 skal kommunen sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening fra det ansøgte projekt ved anvendelse af BAT (Best Available Technique / Bedste tilgængelige teknik). BAT sikrer, at den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne minimeres, hvorfor BAT også skal anvendes i tilfælde hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger vil være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derfor skal der tages stilling til fravalg af BAT ud fra proportionalitetsprincippet.

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen, af hvad der er BAT, blandt andet anskues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen.

Ansøger er selv ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. For husdyrbrug omfattet af grænserne i § 12 i husdyrgodkendelsesloven skal redegørelsen som minimum indeholde følgende seks punkter:

- Staldindretning
- Foder
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning
- Management
- Energi- og vandforbrug

Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for, hvornår disse staldafsnit renoveres, således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier. Til brug for kommunalbestyrelsens vurdering af BAT på staldanlæg, har Miljøstyrelsen fastlagt emissionsgrænseværdier, der kan efterleves på hhv. nye og eksisterende anlæg under hensyntagen til, hvilket omkostningsniveau der kan betragtes som proportionelt i forhold til den opnåede miljøgevinst. Kommunen er forpligtet til at foretage en vurdering af en bedrifts staldindretning på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

Staldindretning - ansøgers redegørelse

Udvidelsen sker i eksisterende staldbygninger. De eksisterende stalde er indrettet med delvis spaltegulv som er staldsystemer med lavest mulige ammoniakemission. Ved udvælgelse af denne type gulv kan den ansøgte drift leve op til kravet om BAT vedr. ammoniakemission.

Staldene er bygget fra 2000 og frem. Der er ingen planer om renovering eller ændringer af eksisterende staldanlæg inden for den næste 8 årige periode da staldene er helt opdaterede og velholdte. Årsagen hertil er, at staldene er relativt velfungerende.

Staldene opfylder umiddelbart kravet om Bedst Tilgængelige Teknik.

Staldindretning - kommunens bemærkninger og vurdering

Med baggrund i redegørelsen fremsendt af ansøger, finder Syddjurs Kommune det ikke proportionelt at kræve anvendelse af yderligere staldteknologi end det beskrevet i de eksisterende anlæg. Syddjurs Kommune finder således ikke anledning til at skærpe i forhold til Miljøstyrelsens vejledning om

proportionalitet, og vurderer, at ansøgers fravalg af yderligere teknikker til forureningsbegrænsning fra staldanlæg med begrundelse i proportionalitetsbetragtningen er acceptabel. Dog skal der ved enhver fremtidig ændring eller optimering af driften i staldene, indtænkes miljømæssige forbedringer så der til enhver tid leves op til BAT.

Såfremt der foretages ændringer i staldtypen, skal der forinden indgives anmeldelse til kommunen.

Vilkår vedr. staldindretning:
Ingen vilkår.

Ammoniakemission og ammoniakreducerende teknologi - ansøgers redegørelse

Der søges om en udvidelse fra 8210 til 12.000 slagtesvin. IT-ansøgningssystemet har beregnet en samlet emission fra stald og lager, på 3563,28,44 kg N/år, hvilket er en stigning på 1327,73 kg i forhold til nudriften. Det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt. Ammoniakfordampningen holder sig under det fastlagte BAT-niveau. Undersøgelser har vist at der er lavere ammoniakemission fra naturligt ventilerede stalde.

Ammoniakemission og ammoniakreducerende teknologi - kommunens vurdering

Til brug for kommunalbestyrelsens vurdering af et opnåeligt emissionsniveau for eksisterende anlæg har Miljøstyrelsen fastlagt emissionsgrænseværdier, der kan opnås med et omkostningsniveau, der ikke overstiger ca. 1 % af de samlede produktionsomkostninger. Kommunen vurderer, at denne proportionalitetsbetragtning er acceptabel og fastsætter derfor det tilladelige emissionsniveau i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning.

BAT for ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er i IT-ansøgningssystemet beregnet til 1690 kg N/år for den nordlige stald og 2366 kg N/år for de sydlige, dvs. samlet 4056 kg N/år. Det beregnede BAT-niveau er beregnet ud fra et ammoniaktab på 0,31 pr slagtesvin (korrigeret for vægtafvigelse fra norm). Hermed er Miljøstyrelsens vejledende emissionskrav er opfyldt, idet den ansøgte emission årligt ligger 493 kg N under BAT-niveau. På den baggrund er Syddjurs Kommunes BAT-niveau fastsat til den opnåede emission på 3562 kg N/år.

Syddjurs Kommune stiller vilkår til de teknikker, der er en forudsætning for opnåelsen af emissionsniveauet. I det ansøgte projekt, har ansøger ikke valgt at anvende ammoniakreducerende teknologi ud over den valgte gulvtype. For at det valgte staldsystem skal kunne opretholde den beregnede ammoniakfordampning, kræves det, at gulve og stier renholdes løbende, hvorfor der er stillet vilkår hertil. Syddjurs Kommune vurderer, at anlægget som beskrevet og med de stillede vilkår forebygger og begrænser forureningen mest muligt, under betragtning af proportionalitetsprincippet.

Vilkår vedr. ammoniakemission fra anlæg:

9. Staldafsnit skal rengøres efter hvert hold, og der skal til stadighed være en god staldhygiejne. Stierne skal kontrolleres og renholdes, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gyllekanalerne.

Foder - ansøgers redegørelse

I forbindelse med fodring anvendes der følgende teknologier for at sikre en optimal udnyttelse af foderet og dermed minimering af mængden af overskydende næringsstoffer fra produktion. Nudrift 1750 tons færdig foder, 10 tons halm; ansøgt 2560 tons færdig foder, 15 tons halm.

Foder - kommunens bemærkninger og vurdering

BAT for foderteknologi

Syddjurs Kommune har i vurderingen af BAT taget udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt svine og fjerkræhold fra 2003¹ (benævnt "BREF-dokumentet"). Når det gælder foderteknologier til svinebrug, angiver BREF-dokumentet, at fasefodring, fytasetilsætning, samt anvendelse af de retningsgivende niveauer af fosfor- og råproteinindhold i foderet er at betegne som bedste tilgængelige teknik.

Miljøstyrelsen har endvidere fastsat vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for fosfor for husdyrbrug med produktion i gyllebaserede staldsystemer omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12. Kommunen er forpligtet til at undersøge, om fosforudledningen fra store husdyrbrug overholder det vejledende BAT-niveau, som kan opnås på alle husdyrbrug med produktion af svin uden væsentlige meromkostninger.

Fasefodring

Fasefodring sikrer, at grisene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Herved er der mulighed for en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt. Syddjurs Kommune har derfor stillet vilkår om fasefodring.

Fytasetilsætning

Fytasetilsætning til foderet øger fordøjeligheden heraf. Dermed øges optaget af fosfor fra foderet, hvorved udskillelsen af fosfor reduceres. Anvendelse af fytase er dermed et vigtigt hjælpemiddel til at reducere fosforindhold i foder og gødning. Syddjurs Kommune stiller vilkår om fytasetilsætning til foderet.

Fosfor- og råproteinindhold i slagtesvinfoder

For at leve op til BAT-kravet for fosfor, har ansøger har i ansøgningssystemet angivet, at slagtesvin har en reduceret fosfortildeling i foderet: Dvs. at der benyttes norm på 2,84 FE/kg tilvækst, norm på 145,8 g råprotein men 4,65 gP pr. FE (mod normen på 4,80). Syddjurs Kommune stiller derfor vilkår til fodring vedr. den opnåede mængde P ab dyr.

Den totale mængde P ab dyr beregnes ud fra følgende ligning:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$$

Forudsætningerne for beregningen fremgår af nedenstående tabel:

Antal slagtesvin	12000
Indgangsvægt	32,0
Afgangsvægt	112,0
FEsv pr. kg. Tilvækst	2,84
Gram P pr. Fesv, g	4,65

Dette giver 0,616 kgP ab/slagtesvin hvilket for 12.000 slagtesvin giver en årlig mængde på 7397,8 kgP.

¹ Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, European Commission, July 2003

BAT-niveau for fosfor

Kommunen har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens BAT-emissionsværdier for henholdsvis smågrise, slagtesvin og søer beregnet et BAT-niveau for fosfor. For slagtesvin fremgår det af disse, at husdyrgødning fra slagtesvin ab lager maksimalt må være 22,3 kg P/DE ab lager. BAT-niveauet for fosfor er for produktionen på Tjerrildgaard dermed beregnet til 7454 kg P ab lager (tabel 2).

Tabel 2:

Dyregruppe	Antal	DE	Max kg P/DE	Max P
Slagtesvin	12.000	334,26	22,3	7454

I hht. ansøgningskemaet produceres der 7419 kgP i gylle. Dermed lever produktionen op BAT for fosfor, for en produktion med den givne sammensætning. BAT-niveauet opretholdes via de tidligere nævnte vilkår vedr. P-indholdet i foderet og der stilles vilkår til P ab lager. Det står ansøger frit for at justere i antal FE eller g P/FE når blot grænsen for P ab lager holdes under BAT-niveauet.

Samlet vurdering af foder

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til foder, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Der anvendes fasefodring, og der anvendes de retningsgivende niveauer af råprotein- og foderenheder. Der er reduceret mængde P i foderet i forhold til norm. Syddjurs Kommune vurderer endvidere, at der ikke er grundlag for at kræve yderligere foderoptimering for at leve op til lovens krav til miljøpåvirkning.

Vilkår til fodring:

10. Der skal fasefodres.
11. Alt foder skal tilsættes fytase (ikke nødvendig ved hjemmeblandet foder).
12. Den totale mængde P ab dyr pr. år (beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin) må være højst 7454 kg P (beregningsgrundlag i tekst). De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men samlet skal korrektionsligningen overholdes. Fosforkravet gælder for samtlige slagtesvin i det pågældende staldsystem på hele ejendommen.
13. P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år 1 til 15. februar år 3. Dokumentation kan f.eks. være gødningsregnskab, effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller lignende.
14. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
15. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning - ansøgers redegørelse

Opbevaring af gødning

Den årlige husdyrgødningsproduktion fra det ansøgte dyrehold på ejendommen er beregnet til 6000 tons gylle inkl. vandspild.

Gyllen opbevares i to eksisterende gyllebeholdere på henholdsvis 2500 m³ og 2.000 m³. Begge beholdere er placeret på Tjerrildvej 26. Det oplyses, at 44 % af gødningen opbevares i den mindste beholder, og de

resterende 56 % i den største. Udover opbevaring i gylletankene, er der opbevaring i fortank på 35 m³ og kanaler på 620 m³. Den samlede kapacitet er på 5155 m³.

- Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.
- Der er velfungerende flydelag på beholderne. Flydelaget udgøres af halm. Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning jf. de beskrevne regler i vejledning ” Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning” med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol med om flydelaget opfylder kravene.

Fravalg af overdækning på gyllebeholdere: Der er fravalgt overdækning på nye og eksisterende gyllebeholdere, idet det aldrig har været et problem at etablere et godt og tæt naturligt flydelag. Ved overdækning vurderes ammoniakfordampningen at kunne reduceres med ca. 1 % i forhold til et naturligt flydelag.

Der opbevares kun husdyrgødning fra egne ejendom og der anvendes ikke gylle fra andre ejendommen

Behandling af husdyrgødning

Gyllen ledes via gyllekanaler til begge gylletanke som er beliggende umiddelbart ved staldanlæggene. Der anvendes næsten kun sugekran til overføring af gylle. Gyllepumpe/omrører anvendes næsten kun til omrøring. Når pumpen er stillet til omrøring kan den ikke pumpe ud af gylletanken, Systemet er godkendt af Syddjurs kommune sidste gang i 2016 ved miljø tilsyn på bedriften.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning - kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaring af gødning

lhht. byggeblad produceres der omtrent 5640 m³ gylle fra slagtesvin i det angivne staldsystem. På bedriften er der to gyllebeholdere. Gylletanken på 2500 m³ er fra 2000 er tilmeldt beholderkontrol, og havde senest kontrol i 2013. Gylletanken på 2.000 m³ er opført i 2015 og er endnu ikke tilmeldt kontrol. I overensstemmelse med BREF-dokumentet, stilles der vilkår om, at tankene skal tømmes og efterses en gang årligt indvendigt. Ved indvendig og udvendig inspektion af gyllebeholder er det ikke intentionen, at beholderne skal fritlægges helt for inspektion men blot, at de årligt efterses for revner mm. Der stilles endvidere vilkår om, at der først må ske omrøring af gyllebeholdere, kort tid før beholderen skal tømmes ved f.eks. udspreddning.

Ammoniaktabet fra lagre af flydende gødning er i IT-systemet beregnet til 510,75 kgN/år. Ved overdækning kan dette reduceres til det halve jf. Teknologiblade for fast overdækning. Idet de eksisterende anlæg overholder Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi, er der ikke proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger i at overdække én eller begge beholderne. Der gøres opmærksom på, at det er lovpligtigt at føre logbog over flydelaget i beholdere som ikke har fast overdækning.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug kunne dokumentere, at der er adgang til en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders gødningsproduktion. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt en beregning der viser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, idet det er muligt at opbevare en produktion af gylle samt opsamlet vand fra lige knap 12 måneder. Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme.

Syddjurs Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: Gyllebeholderne er opført, så de kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge vil være tætte og beskyttet mod tæring. Gyllebeholderne er underlagt generelle lovkrav med hensyn til 10 års beholderkontrol, opbevaringskapacitet og overdækning (flydelag og tilhørende føring af logbog). Syddjurs Kommune mener ikke der er belæg for at stille skærpede krav til opbevaringsmåden og opbevaringskapaciteten af husdyrgødningen.

Behandling af husdyrgødning

For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der krav om, at al håndtering foregår under opsyn samt at håndteringen foregår på en sådan måde, at evt. gener for omgivelserne begrænses. F.eks. må gylle (i overensstemmelse med BREF-dokumentet) først omrøres umiddelbart før udbringning, hvormed eventuelle lugtgener reduceres. Syddjurs Kommune vurderer, at behandling af gylle med den beskrevne drift og de stillede vilkår ikke vil give anledning til væsentlig gener for omkringboende, og at bedriften lever op til krav om BAT.

Vilkår til opbevaring og behandling af husdyrgødning:

16. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.
17. Håndtering af gylle, herunder gyllepumpning, skal foregå under opsyn.
18. Gylle må først omrøres umiddelbart før udbringning og bortkørsel.

Udbringning af husdyrgødning - ansøgers redegørelse

Der tilføres ikke gødning til stejlt hældende marker, samt ved vandløbsbrinker. Gødsning sker så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted. Der tilføres ikke gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Så vidt muligt udbringes gyllen på hverdage i dagtimerne. Der udbringes efter gældende lovgivning.

Udbringning af husdyrgødning - kommunens bemærkninger og vurdering

Der skal udarbejdes en årlig gødningsplan, hvilket er med til at sikre afbalanceret gødsning og maksimal optagelse af næringsstofferne i gyllen. Hermed tages der eksempelvis hensyn til markernes jordbundsforhold, sædskifte, vanding og afbalancering af afgrødens forventede krav til næringsstoffer. Samtidig afpasses dette i forhold til tilførsel af andre gødningstyper. Der tildeles således kun gødning til afgrøder, som har en kvælstofnorm eller retningsgivende norm for fosfor og kalium. Gødningsregnskab benyttes som journal for udbringning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.

Ved udbringning af husdyrgødning er det i hht. BREF-dokumentet BAT, at afstemme den producerede husdyrgødning med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov, at udbringning af gødning mm. foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsoptag og størst vækst, at man anvender BAT med hensyn til de maskiner man anvender til udbringning og om nødvendigt nedpløjer husdyrgødning, at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber at udbringe gødningen under ideelle vejforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille vejr eller ved direkte nedfældning, samt at tage højde for udbringningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, og eventuelle skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse og landbrugsmæssig praksis, inklusive eventuelle sædskifter. Der

stilles derfor vilkår om udarbejdelse af en årlig gødningsplan. Der stilles ligeledes vilkår om, at gødning så vidt det er muligt skal udbringes i dagtimerne, hvor der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme, samt at undgå udbringning i weekender og helligdage. Kommunen er opmærksom på, at gødning ofte udbringes i en relativ kort og koncentreret periode, og at der i spidsperioder kan forekomme kørsel tidlig morgen og sen aften. Det er endvidere godt landmandskab at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.

Ejendommen er underlagt de generelle lovkrav med hensyn til udbringning af gylle. I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og i overensstemmelse med BREF-dokumentet, må der ikke f.eks. ikke køres gylle på stærkt skrånende arealer, og der må ikke køres gylle ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Syddjurs finder ansøgers beskrivelse af udbringning af husdyrgødning som værende tilfredsstillende og i overensstemmelse med BAT.

Vilkår til udbringning af husdyrgødning:

19. Dokumentation i form af kvitteringer, gødningsplaner, m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
20. Gødning skal i videst muligt omfang udbringes i dagtimerne, og udbringning i weekender og på helligdage skal så vidt muligt undgås.

Energi og vandforbrug - ansøgers redegørelse

EI

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. energiforbrug.

Energi forbrug	Nudrift	Ansøgt
EI (kWh)	37.766	55.200

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Lav energiforbrug fordi anlægget er naturlig ventileret.
- Anlægget har en åbn kip, som give mere lys ind i stalden og hermed reduceres energiforbrug for lys.
- Lavenergi-belysning i form af LED belysning.

Lys:

- Lyset slukkes når staldene forlades.
- Der anvendes LED belysning i alle stalde. Der kan være nogle få lysstofrør som skiftes med LED løbende.
- Der er et naturligt godt lys grund en 20 cm åbn kip
- Udendørs belysning ved forrummet er censorstyret.

Ventilation:

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Ventilation fungerer optimalt og har lave omkostninger til vedligeholdelse. Desuden giver det stor energibesparelse samt reduktion af CO₂ udledning.

Korntørring:

- Tørresilo er indrettet med fuldt perforeret gulv, der bevirker en hurtig og effektiv nedtørring af kornet.
- Korntørring foretages, så vidt så muligt, mellem kl. 9.00 og 19.00 i høstsæsonen, hvor der typisk er den laveste luftfugtighed på året. Herved bliver energiforbruget mindst muligt.

Foderanlæg:

- Foderanlæg er placeret indendørs, ligeledes er motoren til snegle (snegle er ikke indendørs)

Udfodring:

- Dimensioneringen er korrekt.
- Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt

Varme:

Stalden varmes med varmekanon. Varmekanon brugs kun 2-3 dage/hold gris, da stalden kan regulere varme de fleste dage.

Vand

Der anvendes vand fra egen boring.

Vandforbrug m ³	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand	3290	5520
Vaskevand	200	300
Total	3490	5820

Stalde rengøres efter hvert hold.

Der anvendes drikkekopper som sparer for vandforbrug.

Der er ingen maskinvask på ejendommen.

Markvanding bruges ikke i dag. Såfremt det bliver aktuelt i fremtiden, søges særskilt.

Vandforbruget afhænger af de driftmæssige forhold på den enkelte ejendom. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. vandforbrug. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig tjek af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandforbrug gennem vandmåler i stalden, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

- Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt vand.
- Der anvendes endvidere vandbesparende dyser på højtryksrenser.
- Både iblødsætning og vask med højtryksrenser samt vandbesparende dyser reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

- Der anvendes drikkeskåle under foderautomaterne, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

- Optimeret styring af overbrusningsanlæg.
- Anvendelse af vandbesparende og flytbar iblødsætningsanlæg.

Vandrør og slanger i stalde

- Der er etableret stophaner på alle vandslanger. Vandsystemet er opdelt i sektioner hver med sin stophane.
- Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Registrering af vandforbrug

- Der er installeret en flowmåler på vandsystemet for at kontrollere vandforbrug og utætheder.

Olie

Både før og efter udvidelsen vil der blive anvendt omkring 1000-1200 liter dieselolie til varmekanon m.v.

Energi forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel (l)	1000-1200	1000-1200

Energi og vandforbrug - kommunens bemærkninger og vurdering

IPPC- og IE-direktiverne kræver, at energieffektivitet indgår i godkendelsesarbejdet på tilsvarende vis som andre miljøparametre. Renere teknologi er derfor et bærende element i husdyrgodkendelsesloven. Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi, vand og andre råvarer per produceret enhed. Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der BAT når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af el-forbrugende systemer (f.eks. ventilatorer) samt temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I overensstemmelse med ovenstående, og for at forbedre den generelle miljømæssige drift i forhold til ressourcer, stiller Syddjurs Kommune derfor vilkår til, at der til stadighed sker renhold og vedligehold af anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt, og at der føres kontrol med forbrug af vand, energi og foder. Generelt anbefaler Syddjurs Kommune, at der tages kontakt til en energikonsulent med henblik på at undersøge muligheden for besparelser på el-forbrug og andre energikilder.

El

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over forbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Der stilles vilkår til kvartalsvis kontrol med el-forbrug. Aflæsning af el kan

eventuelt ske ved at få tilsendt tal fra elselskab. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og som fremlægges tilsynsmyndigheden. Det er Syddjurs Kommunes vurdering at bedriften, jf. oplysningerne fra ansøger, lever op til BAT.

Vand

På baggrund BREF-dokumentet der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det kommunens vurdering jf. redegørelsen fra ansøger, at bedriften overholder BAT, idet BAT bla. er

- Rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hvert hold.
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- Detektering og reparation af lækager.

Det angivne årlige vandforbrug på 5820 m³ svarende til 0,485 m³/slagtesvin er rimeligt for en bedrift af den ansøgte størrelse. Til sammenligning, angives normforbruget for vand til produktion af slagtesvin til 0,559 m³/slagtesvin (for slagtesvin 30-100 kg) (kilde: www.svineproduktioner.dk).

Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.

Der er stillet vilkår om, at vandmåleren aflæses kvartalsvis. Registreringerne noteres i kontrolrapport, som gemmes i fem år, og fremlægges for tilsynsmyndigheden.

Fejl i overbrusningsanlægget kan give risiko for svineri i stierne, idet grisene ikke kan køle sig på anden måde. Dette giver øget ammoniak fordampning og forøget lugt fra stalden. Overbrusningsanlægget skal derfor tilses årligt, således at det benyttes i den grad der er behov for, og ikke bruser unødigt i perioder, hvor der ikke er et øget behov.

Ansøgning om tilladelse til markvanding behandles separat fra denne godkendelse.

Olie

Forbruget af diesel vil være uændret. Niveauet vurderes rimeligt. Syddjurs Kommune anser asfalt eller beton som værende BAT for underlag til diesel- og fyringsolietanke. Olietanke skal placeres hensigtsmæssigt i forhold til påfyldning og tankning, således at der ikke er risiko for påkørsel eller lignende, og der skal være mulighed for opsamling af spild og ingen risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand. Er der således kort afstand til bar jord fra placeringen, skal der være en hældning eller kant, der sikrer mod afløb til den bare jord. Der stilles vilkår til underlag under ejendommens olietanke.

Det er kommunens samlede vurdering, at landmanden gennem den beskrevne drift og med de stillede vilkår, overholder kravet om BAT indenfor forbrug af vand og energi.

Vilkår til energi- og vandforbrug, herunder ventilation:

21. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, herunder korntørringsanlæg og overbrusningsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes, således at de altid kører energimæssigt optimalt. Anlæggene skal efterses minimum en gang om året. Kontrol og vedligehold noteres i driftjournal.
22. Temperatur- og luftfugtighedsfølere skal, for opretholdelse af korrekt staldtemperatur og luftfugtighed, kontrolleres minimum hver anden måned eller i forbindelse med vask af stalden. Der skal føres driftsjournal for udført vedligehold, eftersyn, rengøring og kontrol af temperatur- og luftfugtighedsmålere.
23. Der skal føres halvårlig kontrol med el-forbrug. Noteres i driftjournal.
24. Der skal føres halvårlig kontrol med vandforbrug. Noteres i driftjournal.
25. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås.
26. Der skal være asfalt eller beton som underlag til ejendommens dieseltanke, som endvidere ikke må placeres i nærheden af afløb, eller med fare for udløb på bar jord, til kloak, overfladevand eller grundvand.

Management - ansøgers redegørelse

Affaldshåndtering

- Døde dyr placeres under kadaverkappe på opsamlingssted og bortskaffes af DAKA.
- Papir og pap afleveres på genbrugsstation.
- Medicinglas og kanyler afhentes af dyrlæge. Det opbevares i aflåst rum.
- Plastikemballage afleveres på genbrugsstation.
- Ingen opbevaring af pesticider på ejendommen.
- Diesel til varmekanon opbevares i svinestald på fast bund.
- Andet olie og kemikalier opbevares på Tronholmvej 3, 8410 Rønde.

Driftsforstyrrelser eller uheld og minimering af risiko

På landbrugsejendomme kan der være risici inden for primært følgende områder:

- Brand
- Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem
- Uheld ved gylleudbringning
- Strømsvigt
- Oliespild
- Kemikaliespild

For at sikre, at der er procedurer for, hvad der skal foretages i tilfælde af uheld, vil der blive udarbejdet en beredskabsplan, og for at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

Beskrivelse af risikominimering

- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at der sikres korrekt brug og effekt
- For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn
- Alle ansatte introduceres grundigt til deres arbejde

Brand

- Der forefindes brandslukkere i de enkelte bygninger. Af bilag til beredskabsplanen fremgår, hvor brandslukkerne er placeret
- Alle el-installationer efterses hvert 5. år. Produktions- og ventilations anlæg rengøres jævnligt

Akut håndtering ved uheld:

- Ved brand kontaktes brandmyndighederne.

Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem

- Gyllebeholder er stabil og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderens bund og vægge er tætte.
- Gyllebeholderne er underlagt 10 års beholderkontrol, hvilket vil minimere risikoen for sprængning af beholderne
- Ved kontrol af flydelaget kontrolleres det at kapaciteten forsat er tilstrækkelig.
- Påfyldning af gylle til gyllevogn foregår under opsyn.
- Gylle overførsel sker med sugekran samt med pumperør, som er afspærret når det ikke benyttes. Overførsel sker altid ved manuelt overvågning.
- Pumpen er forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Hovedafbryder afbrydes altid efter pumpning.
- Hovedtavlen er aflåst.
- Der findes ingen forbindelse mellem de to gylletanke.

Akut håndtering ved uheld:

- Falck og evt. slamsuger tilkaldes
- Kommunen kontaktes

Strømsvigt

- Der findes ikke alarmanlæg eller nødgenerator for ventilationen på stalden da anlægget er naturligt ventileret.

Oliespild

- Spildolie, smøreolie opbevares ved Tronholmvej 3
- Dieseltank er placeret udenfor ladet i lukkede beholdere.
- Diesel til maskinerne opbevares i overjordisk olietank. Tanken er på 1200 liter og er fra 1998.
- Der findes en olietanke fra ejendommen på 1500 liter fra 1988 som vil sløjfes senest i 2018.
- Der er automatstop på dieselpumpen
- Spild af diesel vil straks det konstateres blive opsamlet med opsugende materialer.

Spildevand, herunder regnvand

Spildevand fra rengøringsvand og drikkevandspild ledes til gyllebeholder i overensstemmelse med gældende lovgivning. Mængden af tilført vand indgår i beregning af opbevaringskapacitet. Spildevandet fra driftsbygningerne består af rengøringsvand og drikkevandsspild. Der er ingen sanitært spildevand. Nudrift: 740 m³ vaskevand, ansøgt: 1000 m³ vaskevand.

Management - kommunens bemærkninger og vurdering

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer,

vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed. I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brug af energi og vand, er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftledelse vil bidrage til en forbedret miljøpræstation. Til forbedring af den generelle miljøpræstation for et intensivt husdyrbrug, er det BAT at udføre alle følgende punkter:

- Føre journal over vand- og energiforbrug, sammensætning og forbrug af husdyrfoder, og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne
- Have en beredskabsplan til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene. Rengøringen skal være medvirkende til, at der i staldene kan opretholdes et højt sundhedsniveau, og risikoen for smitte mellem de forskellige hold minimeres.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt at
- Planlægge gødning af markerne korrekt.

Landmanden pålægges dokumentation for overholdelse af bestemte konkrete vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, og derfor er der stillet vilkår om egenkontrol. De tiltag til egenkontrol og dokumentation af miljøforholdene, som er foreslået i forbindelse med ansøgningen fremgår under de respektive afsnit i miljøredegørelsen. Syddjurs Kommune har i nogle af afsnittene i miljøredegørelsen vurderet, at der er behov for egenkontrol og dokumentation, som ikke fremgår af ansøgning.

På baggrund af de stillede vilkår for kontrol og egenkontrol, herunder udarbejdelse af en beredskabsplan, vurderes det, at der foreligger tilstrækkelige oplysninger og dokumentation til at godkendelsesmyndigheden ud fra resultatet af egenkontrollen kan vurdere, om de konkrete vilkår egenkontrollen er knyttet til, er overholdt.

Syddjurs Kommune vurderer, at det ansøgte projekt lever op til BAT med hensyn til management, idet BREF-dokumentet er sammenholdt med følgende: El- og vandforbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning skal registreres. Der er ikke ansatte, som skal uddannes, der skal ske jævnlig ren- og vedligeholdelse. Der er desuden installeret overbrusningsanlæg i slagtesvinestaldene, der forbedrer gødeadfærden hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Gødningsplanlægning sker efter gældende regler. Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes af kommunen som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor stillet vilkår om, at der skal foreligge en beredskabsplan.

Affaldshåndtering

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen registrere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for kommunen, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

På ejendommen findes der diverse typer af affald som afleveres til Reno Djurs. Der gøres opmærksom på, at der skal foreligge kvitteringer på aflevering af de forskellige typer af affald. Kommunen anbefaler, at ansøger henvender sig til affaldskonsulent ved Reno Djurs I/S med henblik på at få gratis råd om affaldshåndtering. Kommunen vurderer at bedriftens affald kan håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ samt, at såfremt døde dyr opbevares og afhentes i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning, vil opbevaring af døde dyr ikke give anledning til uhygiejniske forhold. Syddjurs kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at risikoen for forurening fra oplag og håndtering af affald er reduceret til et acceptabelt niveau. Der stilles derfor ikke vilkår om en øget registrering af affaldsproduktionen.

Driftsforstyrrelser eller uheld og minimering af risiko

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overførslen af gylle. Det skal derfor sikres, at der ikke pumpes gylle udenfor tanken, ligesom overførslen skal ske under opsyn. Dette gør sig ligeledes gældende ved tankning af diesel.

Der er ingen åbne vandløb i en radius af knap 300 m fra anlægget (nærmeste vandløb er Ryom Å nord for anlægget). Der ligger ingen søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 nær ejendommen gyllebeholdere. Det vurderes, at vandløb og søer er sikret tilstrækkeligt mod eventuelle ulykker med gylleudslip.

Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fastlægger håndteringen af situationer med potentiel forureningsrisiko. Udover at være BAT, så er det Syddjurs Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store hændelser som f.eks. brand, hærverk o.l.

Af beredskabsplanen skal fremgå, at akut forurening som følge af driftsuheld eller andet straks skal anmeldes til Alarmcentralen, og efterfølgende skal tilsynsmyndigheden (Syddjurs Kommune) kontaktes. Planen skal ikke kun omfatte de uheld, der kan ske på selve ejendommen, men skal ligeledes omfatte f.eks. beredskab i forbindelse med transport af gylle mellem ejendom og marker. Planen skal ajourføres og gennemgås med ansatte mindst 1 gang årligt, og planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder. Efter hver ajourføring skal beredskabsplanen indsendes til tilsynsmyndigheden og Syddjurs Kommune samt Beredskabet skal underrettes, når der sker væsentlige revideringer af planen.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man har adgang til den. Der stilles derfor krav om, at den skal være let tilgængelig og synlig. Syddjurs Kommune vurderer, at risikoen for driftsforstyrrelser og uheld, som vil forårsage væsentlig forurening af miljøet, kan begrænses ved at foretage egenkontrol på ejendommen og ved vedligeholdelse af staldanlæg og landbrugsmaskiner.

Spildevand, herunder regnvand

Idet spildevand fra rengøring af stalde og lignende ledes til gyllebeholder, vurderer Syddjurs Kommune, at spildevand fra stald bortledes miljømæssigt forsvarligt. Der stilles ikke yderligere vilkår om nedsivning af tagvand fra driftsbygninger, da der er tale om eksisterende byggeri.

Vilkår vedrørende management:

27. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der skal således altid være egnet materiale på ejendommen til opsamling af spild.
28. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og efter kommunens regulativer. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald mv. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
29. Tankning af diesel skal foregå under opsyn
30. Overførsel af gylle skal ske under opsyn.

Vilkår vedr. driftsforstyrrelser og uheld

31. Beredskabet skal straks underrettes om driftsforstyrrelser eller uheld, der medfører forurening af omgivelserne eller indebærer en risiko for det. En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter, at den er sket. Det skal fremgå af redegørelsen, hvilke tiltag der vil blive iværksat for at hindre lignende driftsforstyrrelser eller uheld i fremtiden. Underretningspligten fritager ikke virksomheden for at afhjælpe uheld.
32. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, som fortæller hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal foreligge, inden miljøgodkendelsen tages i brug. En kopi indsendes til Syddjurs Kommune.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
 - b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder der skal alarmeres og hvordan.
 - c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - d. En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Herunder oplysninger om telefonnumre til kontaktpersoner.
33. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang årligt. Den skal være let tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Beredskabsplanens indhold og opbevaringssted skal være kendt af virksomhedens ansatte og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.
 34. Driftsforstyrrelser, som har betydning for det ydre miljø skal fremgå af driftsjournalen med tidspunkt mm for eventuelle hændelser.

Vilkår vedr. spildevand fra drift:

Ingen specifikke vilkår.

Kommunens samlede BAT-vurdering

I forløbet frem mod denne konkrete ansøgning, er der foretaget forskellige økonomiske og miljømæssige beregninger på udvidelsen af dyreholdet. Det endelige ansøgningsmateriale beror på projektilpasninger, der for nogles vedkommende er betegne som BAT. Det er vurderet, at det ikke er økonomisk proportionalt at kræve eksisterende stalde renoveret på nuværende tidspunkt, da staldanlæggene vil kunne holde en del år endnu. Syddjurs Kommune vurderer, at der med ovennævnte til- og fravalg er taget de nødvendige forholdsregler under hensyn til økonomisk proportionalitet. Syddjurs Kommune vurderer derfor, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet opfylder BAT.

Kommunen vurderer sammenfattende, at det opnåede niveau for BAT, med hensyn til staldteknologi, foder, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning samt management, og med de vilkår, der er stillet i denne godkendelse, lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse. Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrgodkendelsesloven er overholdt.

Gener fra anlæg

Lugt - ansøgers redegørelse

Lugtberegninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at staldanlægget overholder afstandskravene til naboer, samlet bebyggelse og by vedr. lugt. For så vidt angår genekriteriet for lugt (se tabel 3). Der forventes derfor ingen væsentlige gener som følge af udvidelsen i form af lugt.

Der er ikke anvendt særlige teknologier til begrænsning af lugt. Der er naturlig ventilation.

Tabel 3:

	Min. afstand fra anlæg (m)	Ukorrigeret geneafstand (m)
Byzone/sommerhusområde	1542	610
Samlet bebyggelse	1647	458
Enkelt bolig	535	176

Lugt - kommunens bemærkninger og vurdering

Lugt fra staldanlæg

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger et bestemt beskyttelsesniveau for lugt fra staldanlæg. Vurdering af om den ansøgte produktion lever op til husdyrgodkendelseslovens krav med hensyn til lugtgener, baseres på beregning af lugtgeneafstande i det elektroniske ansøgningsystem. Lugtgeneafstanden er et udtryk for, hvor langt væk fra produktionen, der vil opleves uacceptable lugtgener. Lugtmissionen beregnes ikke som et gennemsnit i løbet af året, men på baggrund af perioder med spidsbelastning. Der anvendes derfor oplysninger om den maksimale belægning, som for mange dyretyper, inklusiv slagtesvin, er angivet i 1000 kg dyr på stald.

Beregningerne for den ansøgte produktion (tabel 3) viser, at der i byzone længere væk end 610 meter fra staldanlægget ikke vil være væsentlige lugtgener fra stalden. I samlet bebyggelse længere væk end 458 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener, og i enkelt bolig længere væk end 176 meter vil der ikke være væsentlige lugtgener. I alle tre tilfælde, er den mindste afstand fra anlægget større end geneafstanden, og husdyrgodkendelseslovens krav til geneafstand med hensyn til lugt fra stald er således overholdt. For så vidt angår geneafstande til nærmeste enkeltbolig, indgår ejendomme med landbrugspligt ikke i denne vurdering.

For at begrænse lugtindholdet i den bortventilerede luft fra stald stilles der vilkår om at sikre en god staldhygiejne, og for at sikre omkringboende mod væsentlige lugtgener, er der stillet vilkår om dokumentation for overholdelse af lugtgenekriterier ved kommunens forlangende, og om afhjælpende foranstaltninger, hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener.

Lugt ved håndtering og udbringning af gylle

Udover selve staldanlægget, kan håndtering af gødning uden for staldanlægget, herunder udslusning til opbevaringsanlæg, omrøring og overpumpning til gyllevogn, også give anledning til lugt. Gylletankene er placeret i tilknytning til staldanlægget, og med den lovpligtige overdækning af gyllebeholderen i form af tæt flydelag vil lugtgener fra opbevaring af gylle være begrænset.

I forbindelse med omrøring og udbringning af gylle vil der opstå lugtgener af kortere varighed. De to gyllebeholdere og størstedelen af bedriftens udspretningsareal er placeret relativt isoleret. Omrøring og udbringning af gylle vil derfor næppe påvirke mange i lokalområdet.

Det vurderes ud fra ovennævnte beregninger, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse, og med de stillede vilkår vurderer Syddjurs Kommune, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende til produktionen.

Støv, støj, fluer og skadedyr - ansøgers redegørelse

Udvidelsen forventes ikke at give anledning til øgede gener for naboer i form af støv og støj. Dette skyldes at der ikke sker ændringer i arbejdsgange der giver anledning til støv og støj.

Der forventes ingen øgede gener i form af fluer, idet fluer bekæmpes effektivt i stalden. Fluer bekæmpes effektivt i stald og gyllekanaler.

Støv, støj, fluer og skadedyr - kommunens bemærkninger og vurdering

Støv

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, således at støvgener begrænses mest muligt. Dette kan blandt andet gøres ved, at al transport til og fra virksomheden foregår ved hensynsfuld kørsel, og ved at alle aktiviteter på bedriften planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Syddjurs Kommune vurderer hermed, at der ikke vil være væsentlige støvgener fra produktionen, men stiller vilkår til, at såfremt der opleves gener, skal der udarbejdes en handlingsplan til minimering heraf.

Støj

Virksomhedens primære støjklender er foderanlægget og højtryksrensere. De fleste af disse funktioner opererer i lukkede bygninger. Derudover kan der forekomme støj fra transport. Da afstanden til nærmeste nabo er over 400 m, er det vurderet, at det ansøgte ikke vil give en øget støjpåvirkninger af omgivelserne, som vil virke generende for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående, er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Dog fastsættes der vilkår om, at anlægget skal overholde de vejledende støjgrænser for det åbne land (område type 3 jf. Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder). Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger efter nærmere definerede anvisninger.

Syddjurs Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkår om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens anbefalede niveau. Der er stillet vilkår om, at såfremt Syddjurs Kommune vurderer det nødvendigt, kan der kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler. Støjmålingen kan kun kræves udført en gang årligt, medmindre seneste måling viser, at støjvilkårene ikke overholdes. Støjgrænserne vedrører de stationære støjkilder. Normal kørsel med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støjgrænserne i vilkårene.

Syddjurs Kommune vurderer samlet, at støj fra produktionen på ejendommen ikke giver anledning til væsentlig gene for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise mv.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom. Der skal holdes en høj hygiejnstandard på udenomsarealer såvel som i staldene, hvilket er med til at holde fluegener nede på et minimum. Hvis der i forbindelse med dyreholdet observeres gener fra skadedyr (rotter med videre), er der sat vilkår om at disse straks skal afhjælpes. Syddjurs Kommune vurderer, at ved overholdelse af disse vilkår, vil den ansøgte produktion ikke medføre væsentlige problemer med fluer eller andre skadedyr. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Lys - ansøgers redegørelse

Udendørs belysning er sensor-styret, hvilket ud over at minimere el-forbruget, også minimerer eventuelle gener fra lys.

Lys - kommunens bemærkninger og vurdering

Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af staldanlægget, hvorfor lyset ikke forventes at medføre gener for omkringboende. Syddjurs Kommune vurderer, at eventuelle lysgener fra virksomheden vil være begrænset, da lyset i stalden hovedsagelig vil være tændt i arbejdstiden. På baggrund af ovenstående forventer Syddjurs Kommune ingen væsentlige problemer med lysforhold. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at gener fra lyset uden for ejendommen kan minimeres.

Vilkår til minimering af gener fra anlæg:

35. Driften må ikke medføre væsentlige gener for omboende, herunder gener fra, lys, støv, støj, transport eller lignende
36. Der skal til stadighed tilstræbes vedligeholdelse, renholdelse og ryddelighed på virksomhedens indendørs og udendørs arealer, således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mm).
37. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på Syddjurs Kommunes forlangende.
38. Landbrugsdriften på ejendommen må ikke give anledning til lugtgener, som af Syddjurs Kommune vurderes til at være væsentlige, uden for ejendommens areal.
39. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere anlægsgener for omboende end forventet, skal virksomheden lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne, som godkendes af kommunen, og derefter gennemføre denne. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af virksomheden.
40. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Tidsrum		Midlingstid
Hverdage	kl. 07.00 -18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	kl. 07.00 -14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	kl. 14.00 -18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	kl. 07.00 -18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	kl. 18.00 -22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	kl. 22.00 -07.00	40 dB(A)	½ time

Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Tilsynsmyndigheden kan kræve dokumentation for, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkåret herover ikke kan overholdes. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Transport - ansøgers redegørelse

Antal af transporter stiger på grund af udvidelsen. Dette skyldes primært afhentning af ekstra gylle. Gylle udbringes hovedsageligt af maskinstation. Ejet arealer findes omkring ejendommen.

Transporter /år	Før	Efter
Grise	50	52
Gylle	135	170
Foder	56	52
Ialt	241	274

Transport - kommunens bemærkninger og vurdering

Når antallet af transporter udregnes uden at transport i forbindelse med afgrøder regnes med, er der tale om en stigning fra 241 til 274 transporter – en stigning på 33 transporter svarende til omtrent 14 %. Der stilles vilkår om, at størstedelen af transporterne skal ske indenfor normal arbejdstid og i udbringningsperioden. Syddjurs Kommune vurderer at transport, med de stillede vilkår, ikke vil medføre væsentlige øgede gener.

Vilkår vedr. transport:

41. Transport med husdyrgødning skal i videst muligt omfang foregå indenfor normal arbejdstid.

Forurening fra anlæg

Ammoniak og natur - kommunens bemærkninger og vurdering

Projektet vil medføre en beregnet totalemission fra stald og lager på ca. 3563 kg N/år, hvilket svarer til en meremission på ca. 1328 kg N/år.

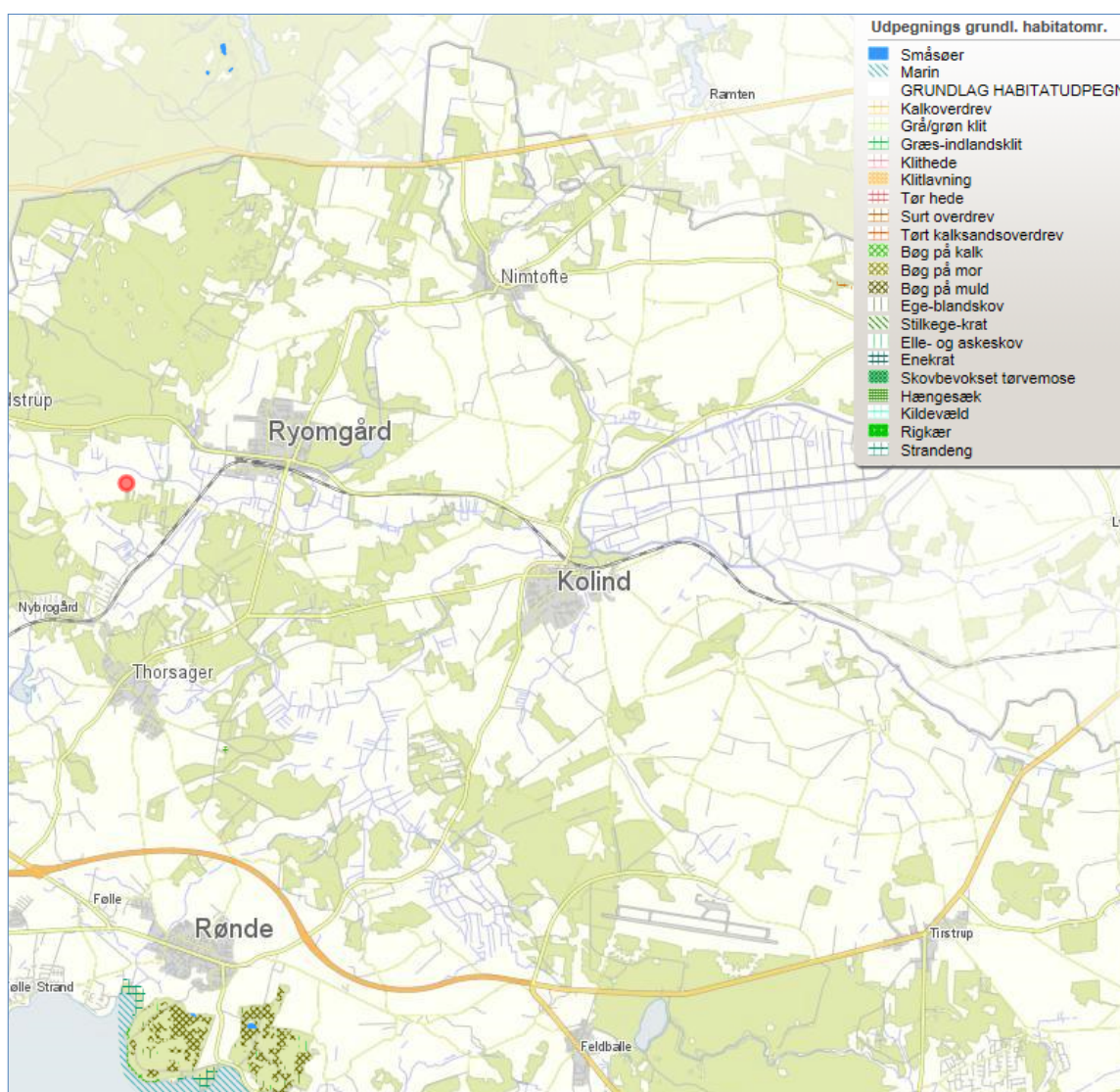
Vurdering af påvirkninger på naturområder jf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak fremgår af følgende tabel:

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 (ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelses-områder)	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 (ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha som er omfattet af § 3)	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. De er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Nærmeste kategori 1-natur i Syddjurs Kommune er beliggende ved Kalø Vig – omtrent 9 km væk. I Norddjurs Kommune ligger en lille sø i Løvenholmskovene i en afstand af 7,5 km. Der deponeres 0,0 kg N/ha/år (totaldeposition) på begge naturområder (Scenarieregning i skema 97246). Placeringen af de to områder ses på kortet herunder. Beskyttelsesniveauet vurderes overholdt. Der vurderes endvidere ikke at være belæg for at skærpe beskyttelsesniveauet da Syddjurs Kommune vurderer, at emission fra anlægget, ikke vil have nogen målbar effekt på bevaringsstatus for naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene (se bilag 3). Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-området og ikke mindst afstanden fra driftsbygningerne til Natura 2000-områderne.

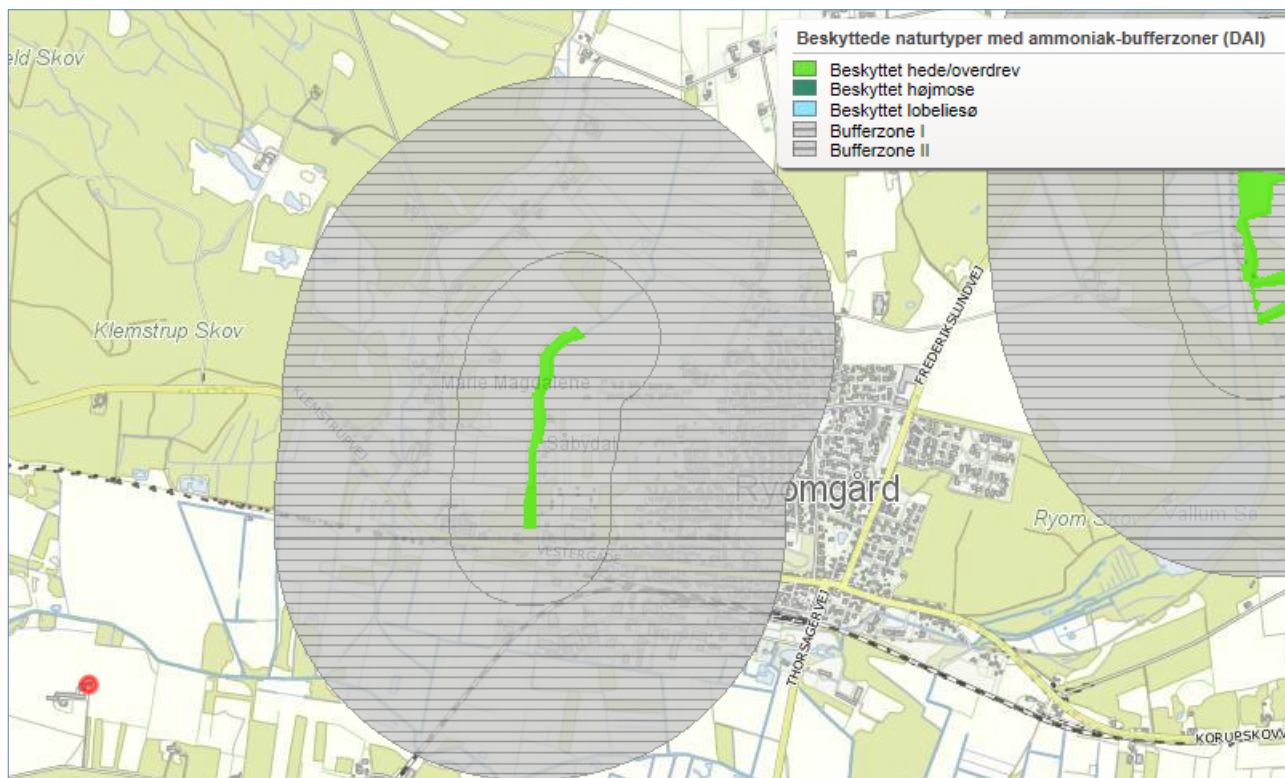

Tjerrildvej 26 ligger ved det røde punkt. Kategori 1-natur på udpegningsgrundlaget ses helt mod syd og nord i forhold til ejendommen.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder uden for Natura 2000-områder, nærmere bestemt højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev beliggende ca. 1,9 km nordøst for anlægget, se kortet herunder.

Tjerrildvej 26 ligger ved det røde punkt. Nærmeste kategori 2-natur er markeret med grøn.

Med udvidelsen beregner ansøgningssystemet en totaldeposition på 0,0 kgN/år (Scenarie skema 97246) fra anlægget på Tjerrildvej 26, hvilket er under afskæringskriteriet på 1 kgN/ha/år. Tålegrænsen for overdrev ligger mellem 10-25 kgN/ha/år. Overdrevet blev besigtiget i marts 2017, og på baggrund af planteforekomsterne på lokaliteten, vurderes tålegrænsen for dette specifikke overdrev at være i den høje ende af intervallet. Overdrevet er ugræsset og helt domineret af få arter af græs. Baggrundsbelastningen på Tjerrildvej 26 er pt 14 kgN/ha/år mens den lokale kvælstofdeposition for lige netop den sydlige del af kategori 2-området er 13 kg N/ha/år. Det vurderes usandsynligt, at projektet på Tjerrildgaard vil afstedkomme en ændring af arealets tilstand, og at arealets tålegrænse ikke overskrides. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt. Der vurderes ikke at være belæg for at skærpe beskyttelsesniveauet.

Kategori 3-natur

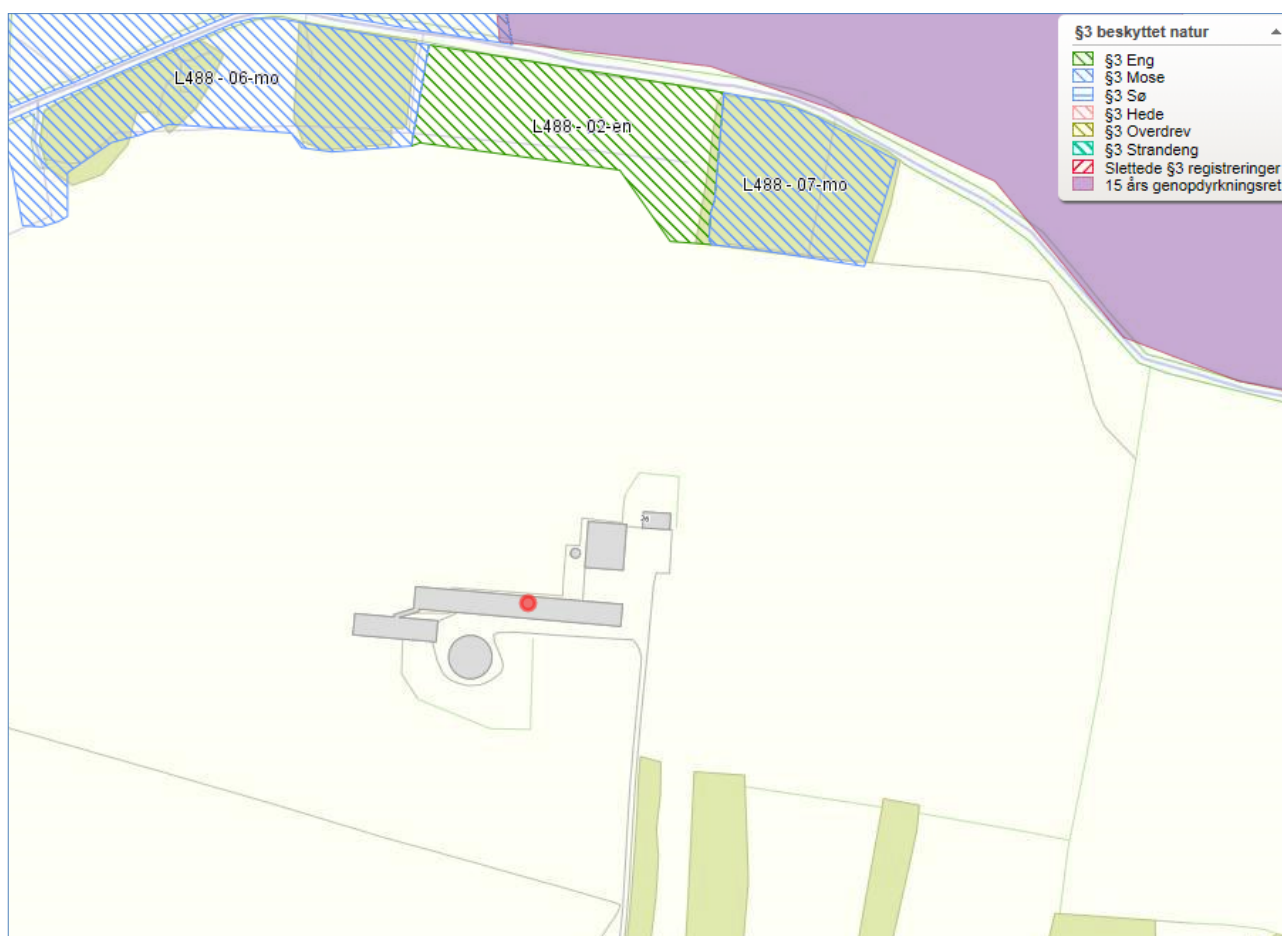
Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, - som minimum heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove. Nærmeste kategori 3-natur er to moser og en eng godt 200 m nord for anlægget. Herudover ligger der flere arealer omkring ejendommen, som er udpeget som potentielt ammoniakfølsomme skove.

Nærmeste mose (L488-07-mo), der ligger 210 m nord for ejendommen, er beregnet til at modtage en merdeposition på 1,3 kg N/ha/år fra produktionen på Tjerrildvej 26. Mosen er ikke N-begrænset på grund af

den i forvejen dræned jordbund (vandløbet er reguleret). Kommunen kan på baggrund af en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år, såfremt en kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse. Dette vurderes ikke at være tilfældet for mosen nord for Tjerrildgård.

Engarealet (L488-02-eng, ca. 220 m fra anlægget) umiddelbart vest for nærmeste mose beregnes til at modtage en merdeposition på 0,6 kg N/ha/år fra produktionen på Tjerrildvej 26. Dette er under afskæringskriteriet. Der vurderes ikke at være belæg for at skærpe beskyttelsesniveauet.

Der er yderligere en mose vest for ovennævnte eng, men da ejendommen ligger i ca. samme grader i fht. engarealet, forventes depositionen herpå at være mindre, og dermed under afskæringskriteriet.

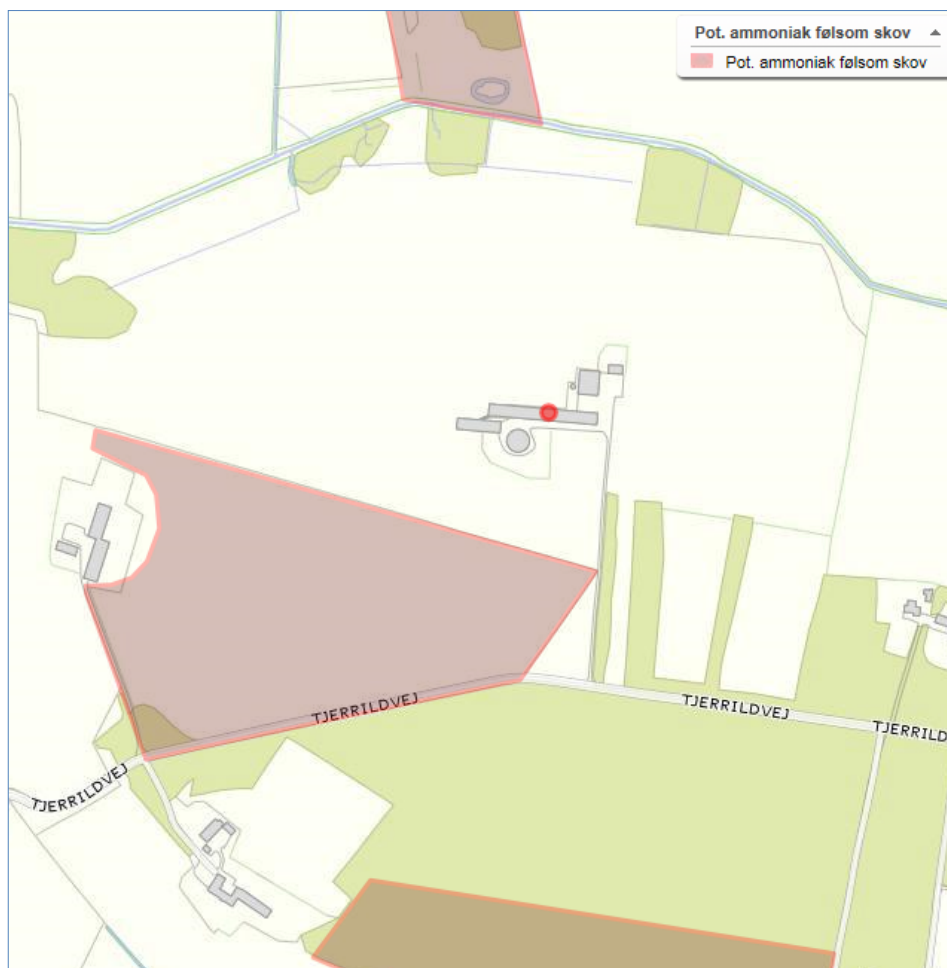
Tjerrildvej 26 ligger ved det røde punkt. Der ligger tre kategori 3-naturarealer (2 moser og en eng) nord for ejendommen.

Der ligger tre skovområder som er udpeget som potentielt ammoniakfølsom skov hhv. nord og syd for ejendommen, se kortet herunder.

Arealet ca. 300 m nord for anlægget fremstår gennem de seneste 50 år kun som delvist dækket af træer. Der er beregnet merdeposition på 0,2 kgN/ha/år på den bevoksede del af arealet. Dette er under afskæringskriteriet.

Skovarealet ca. 500 m syd for anlægget beregnes til at modtage en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra produktionen på Tjerrildvej 26. Dette er under afskæringskriteriet. Der vurderes ikke at være belæg for at skærpe beskyttelsesniveauet.

Arealet ca. 150 m syd for anlægget har senest været opdyrket/ryddet i 2011, og fremstår i dag med plantage. Det er kommunens vurdering, at der ikke er tale om ammoniakfølsom skov.

Tjerrildvej 26 ligger ved det røde punkt. Der ligger tre skovområder som er udpeget som potentielt ammoniakfølsom skov Nær Tjerrildvej 26.

Staldanlægget i relation til bilag IV-arter

Der er ikke registreret bilag IV-arter inden for 700 m af anlægget på Tjerrildvej 26. Derfor vurderes emissionen fra anlægget ikke at kunne påvirke arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Vurderingen bygger på en kombination af emissionens størrelse, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus for dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, og kommunens viden om forekomst af arterne.

Rødlistede, fredede eller ammoniakfølsomme arter

Der er ikke registreret fund af ammoniakfølsomme arter i nærheden af bedriften.

Natura 2000-vurderinger i relation til bedriften

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens § 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura

2000-område væsentligt, jf. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen) § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, nr. 2. Ved EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02 (Waddenzee-dommen) er der fastlagt principper for habitatvurderinger. I dommen fastslås således, at gennemførelse af en nærmere konsekvensvurdering af et projekts miljøpåvirkning af et EF-habitatområde er betinget af, at der foreligger sandsynlighed eller risiko for, at projektet vil påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 43), at en konsekvensvurdering skal gennemføres, hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt (præmis 45), og at et projekt anses for at kunne påvirke et habitatområde væsentligt, når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning (præmis 49).

Ifølge dommens præmis 61 indebærer en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området, og der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konklusionen på konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet. En sådan vished er opnået, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger.

Det kan uden rimelig tvivl fastslås, at en udvidelse og godkendelse af virksomhedens samlede produktion ikke vil påvirke opretholdelsen af en gunstig bevaringsstatus for de beskyttede arter og naturtyper negativt i de nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder. Dette fordi afstanden er over 7 km og da depositionen er 0,0 kgN/ha/år.

Konklusion – anlægget

Det er kommunens samlede vurdering at den ansøgte drift, med de hertil stillede vilkår, er foreneligt med habitatdirektivforpligtelsen og beskyttelsen af arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Syddjurs Kommune vurderer ligeledes, at der ikke er belæg for at stille yderligere vilkår om ammoniakreducerende teknologi.

<i>Vilkår til anlæggets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur:</i> Ingen.

Påvirkning fra driften af arealerne

Jf. husdyrgodkendelseslovens § 26 stk. 1, skal kommunalbestyrelsen ved vurderingen af en ansøgning om etablering, udvidelse eller ændring medtage samtlige arealer, som drives under samme CVR-nummer. Der er en ny husdyrregulering på vej, og de nye regler træder som hovedregel i kraft 1. august 2017, men enkelte regelændringer er trådt i kraft allerede 2. marts 2017. Der kan således ikke længere stilles krav vedrørende arealer i afgørelser truffet efter 2. marts 2017, og pr. 1. august 2017 skal kommunen ikke længere vurdere og stille vilkår for udbringningsarealer. I overgangsreglens § 9, stk. 10, står følgende:

"I verserende sager i 1. instans om tilladelser eller godkendelser efter §§ 10-12 ... der ikke er færdigbehandlet den 2. marts 2017, fastsætter kommunalbestyrelsen ikke vilkår der vedrører husdyrbrugets udbringningsarealer.

Dette fordi, det er Miljø- og Fødevarerministeriets vurdering, at det ikke er en hensigtsmæssig udnyttelse af kommunernes ressourcer, at kommunerne i perioden fra den 1. marts til den 31. juli 2017 skal vurdere og udarbejde vilkår for arealer til udbringning af husdyrgødning, som alene vil komme til at gælde i en meget

kort periode, inden de automatisk vil bortfalde i forbindelse med, at den nye arealregulering får virkning fra 1. august 2017.

Der stilles derfor ikke vilkår til arealerne.

Alternative løsninger og 0-alternativet

Alternative løsninger og 0-alternativet - ansøgers redegørelse

0-alternativet er lig med den eksisterende produktion. En statisk tilstand er oftest ikke et udtryk for noget positivt, da der er ensbetydende med at hjulene er gået i stå. Dette er også tilfældet i landbruget. Det er derfor uundgåeligt, at landbruget hele tiden ændres i takt med omgivelserne.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugerhvervet er det en realitet, at landmanden står over for faldende afregningspriser i forhold til inflationen samtidigt med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres og udvides.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver.

Alternative løsninger og 0-alternativet - kommunens bemærkninger og vurdering

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring gården ikke øges yderligere.

Det er Kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet i væsentlig negativ retning. Med hensyn til nabogener, set i forhold til 0-alternativet, er det kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring gården eller for det omkringliggende samfund.

Det er Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser ved 0-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau, vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser, på f.eks. slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Da udvidelsen sker i eksisterende bygninger, er der ingen alternativer til placering af bygninger. Syddjurs Kommune vurderer, at der samlet set ikke kan opstilles væsentlige alternativer som kan sammenlignes eller vurderes som værende bedre end det ansøgte projekt. På denne baggrund stilles der ingen vilkår

Husdyrbrugets ophør

Ansøgers redegørelse - husdyrbrugets ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Den resterende husdyrgødning i kummer og tanke vil blive fjernet. Den sidste del vil blive fjernet med slamsluger. Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen. Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandleren. Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug. Andet affald vil blive afhændet efter miljølovens forskrifter. Bygningsmassen vil helt eller delvis blive fjernet. Det sker i henhold til lovgivningen. I hvor stor en grad, at bygningerne fjernes, afhænger af deres tilstand og mulighed for anden udnyttelse. Gylletankene vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Kommunens bemærkninger og vurdering – husdyrbrugets ophør

Kommunen skal fastsætte krav om, at der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Syddjurs Kommune vurderer, at den største forureningsfare ved ophør af husdyrbruget vil stamme fra staldanlæg og opbevaringsanlæg for husdyrgødning.

Udover at alt affald skal afskaffes i overensstemmelse med affaldsbekendtgørelsen, skal bedriften som minimum sørge for at staldanlæg og opbevaringsanlæg renses og tømmes for husdyrgødning, ved husdyrbrugets ophør. Det er Syddjurs Kommunes vurdering, at de beskrevne tiltag og de stillede vilkår vedr. bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og til at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder varetagelse af landskabelige hensyn.

Vilkår i forbindelse med husdyrbrugets ophør

42. Ved ophør af driften skal virksomheden træffe de nødvendige foranstaltninger for at imødegå fremtidig forurening af jord og grundvand og bringe stedet tilbage i en miljømæssig tilfredsstillende tilstand. Der skal som minimum udføres følgende:

- Stalde, gyllebeholdere, fortanke, rørsystemer, gyllekanaler/kummer mv. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
- Gylletankene skal fjernes, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

SYDDJURS KOMMUNES SAMLEDE VURDERING

Syddjurs Kommune vurderer sammenfattende på baggrund af den miljøtekniske redegørelse og vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forureningen fra husdyrbruget ved anvendelse af den bedste tænkelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning om godkendelse og efterlever vilkårene i nærværende miljøgodkendelse. Samtidig vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige gener for omgivelserne og i overensstemmelse med habitatforpligtelsen.

OFFENTLIGGØRELSE

Godkendelsen gives efter husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3, og har fulgt den alm. offentlighedsproces (husdyrgodkendelseslovens § 56), da det vurderes, at udvidelsen ikke kan have væsentlige miljømæssige konsekvenser. Ejendommen har tidligere fået en godkendelse af en produktion over IED-grænsen, og den nærværende udvidelse overskrider ikke i sig selv IED-grænsen.

Ansøgningsmaterialet har siden ansøgningstidspunktet været tilgængeligt via Åben Indsigt på kommunens hjemmeside. Udkastet til miljøgodkendelsen blev sendt i høring hos omkringboende, parter i sagen og ansøger selv. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom følgende bemærkninger fra Tjerrildvej 24 i høringsperioden:

Det er anført i oplæg til godkendelse at nærmest nabo er Tjerrildvej 21 med en afstand af 550 m. Dette er ikke korrekt da Tjerrild vej 24 ligger med en afstand af 480 m. Det er anført at ejendomme ikke medfører væsentlige lugtgener. Det mener jeg ikke er korrekt da man altid på vores ejendom kan mærke en markant svine lugt fra ejendommen i vindstille eller når vinden er i vest nordvestligt hjørne.

Der ud over vil jeg påpege væsentlige trafikgener fra gyllekørsel i sæsonen der må formodes at blive drastisk forøget ned den påtænkte udvidelse. Der køres efter omstændighederne ofte meget hurtigt og hensynsløst med disse tunge køretøjer. Der køres allerede i dag til langt ud på aftenen id den periode dette pågår.

Kommunens kommentarer til de indkomne bemærkninger:

Det er korrekt, at ejendommen på Tjerrildvej 24 ligger tættere på end 550 m. Men som anført i udkastet refereres der med afstanden på 550 m til den nærmeste nabobeboelse på en ejendom *uden* landbrugspligt. Tjerrildvej 24 er registreret som en ejendom med landbrugspligt. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, Afsnit B (beskyttelsesniveauet for lugt) fremgår: "*Ligesom for samlet bebyggelse indgår beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, ikke.*" Dvs. for så vidt angår geneafstande til nærmeste enkeltbolig, indgår ejendommen på Tjerrildvej 24 ikke. Endvidere er genekriteriet overholdt.

For så vidt angår antallet af transportere, sker der en stigning på ca. 14 %, primært forårsaget af ekstra gyllekørsel. Der er stillet vilkår om, at gylletransport i videst muligt omfang skal foregå indenfor normal arbejdstid. Til din orientering, har klagenævnet i en anden husdyrsag vurderet, at udbringning af flydende husdyrgødning på markniveau kan udføres inden for få dage. Omgivelserne må i disse dage forvente gener forbundet hermed (J.nr. MKN-130-00184 af 27. maj 2009).

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

De indkomne bemærkninger er indgået i sagsbehandlingen.

KLAGEVEJLEDNING

Tilladelsen er truffet i henhold til Lov nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug (med senere ændringer) og kan i medfør af § 76 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Tilladelsen er offentliggjort på Syddjurs Kommunes høringsportal den 21. juni, 2017. Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrgodkendelsesloven, kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indenfor 4 uger efter afgørelsens offentliggørelse, dvs. senest den 20. juli 2017.

En eventuel klage over denne afgørelse har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Husdyrgodkendelsesloven. Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan ved sin behandling stadfæste, ændre eller ophæve tilladelsen.

En eventuel klage skal indgives via Klageportalen, som kan findes via et link på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk eller direkte på www.borger.dk eller www.virk.dk. På www.borger.dk eller www.virk.dk, skal der logges på, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Syddjurs Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af Deres klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er for virksomheder og organisationer fastsat til 1.800 kr. og for privatpersoner er klagegebyret fastsat til 900 kr. som indbetales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) Klageren får helt eller delvis medhold i sagen, eller
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du grundet særlige omstændigheder ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Syddjurs Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. For yderligere information se: <http://nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du/>

Nærmere vejledning omkring brug af Klageportalen findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk samt på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen dvs. naboer og klageberettigede personer, organisationer og myndigheder i forskelligt omfang. Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Følgende er underrettet om afgørelsen:

- Sagens parter (bilag 1)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedsøgade 20, 2100 Kbh. Ø, dnsyddjurs-sager@DN.dk
- Miljø- og Fødevareministeriet, Departementets Serviceenhed, Slotsholmsgade 12, 1216 København K, mfvm@mfvm.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4b, 2200 Kbh. N, husdyr@ecocouncil.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed; Enhed for Tilsyn og Rådgivning Nord, Falstersvej 10, 8940 Randers SV, senord@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskeriforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalgruppe Syddjurs v. Joy Klein, Kirkevænget 2, 8410 Rønde, syddjurs@dof.dk

Godkendelsen kan endvidere ses på Syddjurs Kommunes hjemmeside www.syddjurs.dk.

LOVGRUNDLAG

- Husdyrgodkendelsesloven: Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov. nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer).
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 211 af 28.02.2017) med senere ændringer.
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.(bek nr. 1324 af 15.11.2016) med senere ændringer.
- Miljøstyrelsens digitale Wiki-vejledning (Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug) på www.mst.dk.
- Museumsloven: Bekendtgørelse af museumsloven (LBK nr. 1505 af 14.12.2006) med senere ændringer
- Naturbeskyttelsesloven: Lov om naturbeskyttelse (lovbek. nr. 121 af 26.01.2017) med senere ændringer.
- Habitatbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 01/05/2007) med senere ændringer.
- Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18.12.2012.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 696 af 26.06.2012.
- Kommuneplan for Syddjurs Kommune 2016.
- Syddjurs Kommunes Naturkvalitetsplan.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

BILAG 1: Parter og høringsberettigede

Ejer

Benny Brock Jensen, Tjerrildvej 26, 8550 Ryomgård

Naboer (inden for konsekvensradius på 790 m)

Bent Bramsen Jensen, Tjerrildvej 28, 8550 Ryomgård

Lars Peder Borg, Tjerrildvej 21, 8550 Ryomgård

Rikke Borg, Tjerrildvej 21, 8550 Ryomgård

Peter Uffe Larsen, Tjerrildvej 24, 8550 Ryomgård

Ole Knudsen, Tjerrildvej 15, 8550 Ryomgård

Karen Agnes Pedersen, Tjerrildvej 22, 8550 Ryomgård

Adressebeskyttet

BILAG 2: Situationsplan over ejendommen

BILAG 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000 i Syddjurs Kommune:

Habitatområde 230: "Kaløskovene og Kaløvig"

Nr. Naturtype

- 1016** Sump vindelsnegl (*Vertigo moulinsiana*)
- 1166** Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1110** Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1140** Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150** * Kystlaguner og strandsøer
- 1160** Større lavvandede bugter og vige
- 1170** Rev
- 1210** Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220** Flerårig vegetation på stenede strande
- 1310** Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330** Strandenge
- 3150** Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 6210** Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230** * Artsrige overdrev eller græssheder på mere eller mindre sur bund
- 7220** * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230** Rigkær
- 9110** Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130** Bøgeskove på muldbund
- 9150** Bøgeskove på kalkbund
- 9160** Egskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 91E0** * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Nærmeste Natura 2000 i Norddjurs Kommune: Eldrup Skov og søer og moser i Løvenholm

Habitatområde 43: "Eldrup Skov og søer og moser i Løvenholm"

Nr. Naturtype

- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
 - 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
 - 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
 - 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
 - 7110 * Aktive højmoser
 - 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
 - 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
 - 9120 Bøgeskove på morbund med kristtorn
 - 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- * Prioriteret naturtype.